

Schriftelijke vraag van Aurélie Czekalski over hulp, ondersteuning en respijt voor mantelzorgers in Ukkel

Mijnheer de schepenen,

Ik wil graag de balans opmaken van de situatie van mantelzorgers in onze gemeente, een groep met specifieke behoeftes die vaak over het hoofd wordt gezien. Deze mensen, die dagelijkse ondersteuning bieden aan een dierbare die zijn zelfstandigheid verliest door een chronische ziekte, handicap, mentale stoornis of verslaving, nemen een belangrijke verantwoordelijkheid op zich binnen onze families en onze samenleving.

De Franse Gemeenschapscommissie ondersteunt deze groepen al op verschillende manieren, met name via de dienst PHARE, die een aantal verenigingen erkent en subsidieert die met mantelzorgers en jonge mantelzorgers werken. Deze structuren bieden een breed scala aan diensten, van psychosociale ondersteuning en informatie over rechten tot respijtzorg. Sommige bieden een innovatieve aanpak die gericht is op het welzijn van mantelzorgers, met ruimtes, groepsactiviteiten en individuele ondersteuning, terwijl andere zich specifiek richten op jonge mantelzorgers onder de 25 jaar.

Ondanks deze initiatieven lijkt het erop dat de zorg grotendeels sectoroverschrijdend blijft en voornamelijk afhankelijk is van de vrijwilligerssector, zonder een gestructureerd kader voor erkenning op gemeentelijk niveau. Deze situatie beperkt de toegang tot de nodige ondersteuning, hulp en zorg, ondanks het feit dat dergelijke hulp een fundamenteel recht is, vooral voor mantelzorgers met meerdere sociale, economische of gezondheidsbeperkingen.

In het licht van deze opmerkingen is het noodzakelijk om de balans op te maken van de acties die de gemeente heeft ondernomen en onderneemt om de steun voor mantelzorgers te versterken, met name met betrekking tot de mogelijke ontwikkeling van respijtfaciliteiten, duidelijke informatie over bestaande rechten en bijstand in Ukkel en gestructureerde en gemakkelijk mobiliseerbare psychosociale steun voor mantelzorgers en met name jonge mantelzorgers.

Ik wil graag de volgende vraag stellen:

- Welke respijthulp en -ondersteuning is er beschikbaar in Ukkel voor mantelzorgers en jonge mantelzorgers?

Antwoord van het college:

De gemeente Ukkel heeft al enkele jaren contact met **vzw Aidants Proches Bruxelles**.

In Ukkel is de ondersteuning voor mantelzorgers voornamelijk gestructureerd rond samenwerkingsverbanden tussen de gemeente en gespecialiseerde verenigingen.

Hier zijn de belangrijkste middelen en structuren die lokaal beschikbaar zijn:

Referentiediensten (Brussels Gewest)

Hoewel hun hoofdkwartier vaak in Laken ligt, bestrijken deze structuren heel Ukkel:

- **Vzw Aidants Proches Bruxelles:** Biedt een hulplijn (02 474 02 55), juridisch advies op donderdag en hulp bij officiële erkenning van de status van mantelzorger.
- **Vzw SAM (netwerk van verzorgers):** Biedt een gespecialiseerde zoekmachine en een 24/7 hulplijn (02 474 02 44) om complexe administratieve procedures te vereenvoudigen.

- **Vzw Jeunes & Aidants Proches:** Specifieke steun voor kinderen en jongvolwassenen die regelmatig hulp bieden aan een familielid.
- **Vzw Casa Clara:** Een respijthuis dat welzijnsactiviteiten biedt en tijd om de batterijen op te laden voor ouders van kinderen met een handicap.

Lokale overheidsinstanties

- **OCMW van Ukkel:** Het bevindt zich op de Alsebergsesteenweg 860 en biedt een breed scala aan sociale diensten en hulp voor senioren, die kunnen helpen om de dagelijkse last voor hun familieleden te verlichten.
- **Gemeentelijk bestuur van Ukkel:** Via de diensten Senioren en Sociale Actie (handiccontact) centraliseert de gemeente informatie over de beschikbare hulp. Lokale activiteiten [Les Cafés Aidants Proches](#), een gezellig forum om ervaringen uit te wisselen en deskundig advies te krijgen, zijn opgezet door de gemeente in samenwerking met vzw [Aidants Proches Bruxelles](#), Samana en het centrum Lotus. Ze werden gehouden in het Administratief Centrum van Ukkel (Stallestraat 77), de bibliotheek Le Phare en Family Corner in 2020 & 2022. Dit project staat voorlopig op een laag pitje.
- **Vzw Eric et Jeanne:** Deze vereniging, gevestigd in Ukkel (Alsebergsesteenweg), biedt ondersteuning door thuishulp aan gezinnen en mantelzorgers, zodat ouderen of mensen met een handicap thuis kunnen blijven wonen;
- **Vzw Bras dessus Bras dessous:** Deze vereniging bestrijdt het isolement in Ukkel door middel van regelmatige evenementen (bijvoorbeeld in bibliotheken) en “Mardi gourmand”, een intergenerationele bijeenkomst die helpt de eenzaamheid van mantelzorgers te doorbreken;

De gemeente biedt ook een **premie van € 50 voor de installatie van een telemonitoringapparaat** voor mensen ouder dan 65 die minstens 9 punten verlies van autonomie hebben. Met zo'n apparaat kan iemand die zijn zelfstandigheid verliest een klein medaillon om zijn nek of pols dragen en erop drukken als hij (bijvoorbeeld) valt, zodat er een signaal naar een centrale eenheid wordt gestuurd die contact opneemt met de familie (mantelzorgers) zodat ze hun dierbare thuis kunnen komen helpen. Dit systeem kan mantelzorgers helpen zich meer op hun gemak te voelen als ze weten dat hun dierbare alleen thuis is. De premie kan worden aangevraagd door de oudere zelf of door de persoon die de installatie van het telemonitoringsysteem heeft gefinancierd (bijvoorbeeld de naaste mantelzorger).